

Затверджено Вченою радою університету

« 24 » від 05 2016 року

Протокол № 12

Голова Вченої ради університету

Професор В.М. Бабасв

05 2016р.

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова

ПОЛОЖЕННЯ
про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості
вищої освіти університету міського господарства
імені О.М. Бекетова

1. Загальні положення

Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Харківському національному університеті міського господарства імені О.М. Бекетова (далі – Університет) розроблено відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (стаття 16. Система забезпечення якості вищої освіти) та ґрунтується на принципах, викладених у «Стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти.

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Університету складається із:

- Стратегічного плану розвитку Університету до 2020 року;
- системи внутрішнього забезпечення якості;
- системи зовнішнього забезпечення якості.

Система внутрішнього забезпечення якості передбачає розробку внутрішніх стандартів із:

- політики щодо забезпечення якості;
- розроблення і затвердження програм;
- студентоцентрованого навчання, викладання та оцінювання;
- зарахування, досягнення, визнання та атестація студентів;
- викладацького персоналу;
- навчальних ресурсів і підтримки студентів;
- інформаційного менеджменту;
- публічної інформації;
- поточного моніторингу і періодичного перегляду програм;
- ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти;
- циклічного зовнішнього забезпечення якості.

Система зовнішнього забезпечення якості складається із:

- стандартів вищої освіти для кожного рівня вищої освіти в межах кожної спеціальності відповідно до Національної рамки кваліфікацій;
- ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти;
- акредитаційних вимог проведення освітньої діяльності закладів освіти;
- вимог державної атестації щодо набутих компетентностей випускників;
- стандартів співпраці з роботодавцями щодо забезпечення конкурентноспроможного рівня підготовки фахівців;
- світового та національного рейтингового оцінювання діяльності Університету.

2. Законодавчо-нормативна база

1. Конституція України.
2. Закон України «Про вищу освіту».
3. Стратегія реформування вищої освіти в Україні до 2020 року (проект).
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти».
5. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). Ухвалено Міністерською конференцією в Єревані, 14 – 15 травня 2015 р.
6. Стратегічний план розвитку Університету до 2020 року.

3. Стандарти системи внутрішнього забезпечення якості

3.1. Політика щодо забезпечення якості

Стандарт (вимоги):

Заклади повинні виробити політику щодо забезпечення якості, яка є публічною і складає частину їх стратегічного менеджменту. Внутрішні стейкхолдери повинні розробляти і втілювати цю політику через відповідні структури і процеси, залучаючи до цього зовнішніх стейкхолдерів.

При формуванні політики Університету щодо забезпечення якості освітньої діяльності і якості вищої освіти враховані принципи:

- відповідності європейським стандартам і рекомендаціям з якості вищої освіти (ESG-2015);
 - відповідності національним стандартам вищої освіти;
 - автономії вищого навчального закладу, як відповідального за забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти;
 - системного та процесного підході до управління якістю на всіх стадіях освітнього процесу;
- а також принципи за agile – методами:
- люди і взаємодія важливіше процесів та інструментів;
 - працюючий продукт важливіше вичерпної документації;
 - співпраця з замовником важливіше вичерпної документації;
 - готовність до змін важливіше проходження попереднім планом.

Основне завдання університету: забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, їх відповідності національним ліцензійним умовам надання освітніх послуг, європейським і міжнародним освітнім стандартам.

Шляхи реалізації поставленого завдання:

- *провадження системи* з забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) університету;
- *входження в міжнародні рейтинги* університетів світу, що дозволяють оцінити систему вищої освіти університету за її складовими;
- *входження до найкращих університетів України;*
- *розвиток освітніх послуг* за відкриттям нових спеціальностей та рівнів підготовки фахівців;
- *розробка маркетингової стратегії* просування освітніх послуг на ринку праці: пошук соціальних партнерів, замовників кадрів, створення системи післядипломної освіти;
- *розвиток експортних освітніх послуг* як відображення репутації системи освіти університету в міжнародному співтоваристві, участь у проведенні міжнародного дослідження якості навчання на рівні середньої школи, яка є фундаментом вузівської освіти - *міжнародне дослідження якості навчання*

PISA (Programme for International Student Assessment), розширення спектру послуг підготовки до вступу в університет;

– *розвиток контингенту студентів (аспірантів) провадженням: трициклової системи навчання «бакалавр – магістр – доктор філософії» з урахуванням потреб ринку праці й кожної особистості; організаційної системи довузівського та післядипломного навчання;*

– *розвиток інноваційних форм організації освітнього процесу провадженням інноваційних технологій навчання (в т.ч. з дистанційною формою навчання) створення освітньо – науково – виробничих кластерів; залучення до навчального процесу зарубіжних та вітчизняних науковців і професіоналів-практиків високого рівня, модернізація курикулуму (навчальних планів, програм, змісту навчання) університету;*

– *акредитація освітніх програм за міжнародними стандартами;*

– *розробка системи науково-методичного забезпечення формування загальних та професійних компетентностей;*

– *проведення моніторингу роботи факультетів, кафедр з питань організації навчального процесу з подальшим аналізом та встановленням рейтингу їх діяльності; створення системного підходу щодо рейтингу викладачів університету та його врахування для мотивації науково-педагогічного персоналу;*

– *удосконалення моніторингу оцінки студентами, слухачами якості освітніх послуг університету;*

– *провадження системи студентоцентрованого навчання, викладання та оцінювання;*

– *створення системи доступності вищої освіти (масштаби дистанційної освіти);*

– *провадження системи менеджменту якості (СМЯ) Університету;*

– *провадження принципів доброчесності поведінки суб'єктів освітнього процесу, формування і розвиток корпоративної культури, збереження наступності і примноження багаторічних традицій вузу;*

– розробка та впровадження системи сприяння працевлаштуванню студентів за допомогою саморозвитку потенційної конкурентоспроможності майбутнього фахівця;

– керівництво ХНУМГ ім. О.М. Бекетова приймає на себе зобов'язання забезпечити доведення, розуміння і ефективну реалізацію всім персоналом університету реальної політики в області якості, а також її ефективну реалізацію на всіх рівнях управління. При цьому кожен співробітник університету несе персональну відповідальність в межах своєї компетенції за якість роботи.

Керівництво університету виходить з того, що від задоволеності споживачів якістю освітньої послуги залежить благополуччя університету і матеріальний добробут всього персоналу.

3.2. Розроблення і затвердження програм

Стандарт (вимоги):

Заклади повинні реалізувати процеси розроблення і затвердження своїх програм. Програми слід розробляти таким чином, щоб вони відповідали визначеним для них цілям. Необхідно чітко визначити й озвучити кваліфікації, отримані внаслідок навчання за програмою; вони повинні відповідати певному рівню Національної рамки кваліфікації вищої освіти, а отже й рамці кваліфікацій Європейського простору вищої освіти.

Якість та відповідність освітніх програм Національній рамці кваліфікації вищої освіти забезпечується проектною групою та особисто її керівником-гарантом освітньої програми, за чинним *положенням про проектну групу і гаранта освітньої програми*.

Положення про гаранта освітньої програми і проектну групу розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187.

Положення визначає статус, функції, права та обов'язки проектною групи та керівника проектною групи – гаранта освітньої програми, процедури

формування та затвердження складу проектних груп.

Метою створення та функціонування проектної групи є організація діяльності з розробки і реалізації освітньої програми, забезпечення і контролю якості загальної і професійної підготовки випускників. Основними завданнями проектної групи є:

- забезпечення відповідності змісту програми стандарту вищої освіти;
- загальне керівництво змістом освітньої програми: актуалізація варіативної компоненти у відповідності до потреб ринку праці, програм міжнародної академічної мобільності;
- координація роботи з розробки освітньої програми та її навчально-методичного забезпечення;
- визначення кадрового забезпечення й умов реалізації освітньої програми;
- організація заходів, спрямованих на просування освітньої програми на ринку освітніх послуг;
- організація самоаналізу освітньої програми з метою контролю якості підготовки.

Гарант освітньої програми відповідає за контроль дотримання ліцензійних вимог під час започаткування та провадження освітньої діяльності за відповідною освітньою програмою.

Склад проектної групи формується гарантом освітньої програми, розглядається на засіданні випускової кафедри, Вченої ради факультету, на якому реалізується освітня програма.

Завідувач випусковою кафедрою здійснює керівну і наглядову функцію за діяльністю проектних груп, відповідає за повну та якісну реалізацію покладених на проектну групу функцій. Гарант освітньої програми підпорядковується завідувачу кафедри, призначеної випусковою для відповідної освітньої програми.

Керівник проектної групи (гарант освітньої програми) – науково-педагогічний або науковий працівник, який має науковий ступінь та/або вчене звання за відповідною або спорідненою до освітньої програми спеціальністю,

стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи не менше 10 років, може одночасно бути гарантом лише однієї освітньої програми, призначається штатний співробітник Університету.

Керівник проектної групи (гарант освітньої програми) за освітньо-професійною програмою на першому (бакалаврському рівні) повинен мати:

- науковий ступень та/або вчене звання за відповідною або спорідненою спеціальністю;

- стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як 10 років.

Керівник проектної групи (гарант освітньої програми) за освітньо-професійною (освітньо-науковою) програмою на другому (магістерському рівні) повинен мати:

- науковий ступень та/або вчене звання за відповідною або спорідненою спеціальністю;

- стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як 10 років.

Керівник проектної групи (гарант освітньої програми) за освітньо-науковою програмою на третьому рівні повинен мати:

- науковий ступень та вчене звання за відповідною або спорідненою спеціальністю;

- стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як 10 років.

Функції щодо забезпечення якості освіти:

- контроль та координація забезпечення якості навчально-методичного контенту освітньої програми;

- контроль дотримання ліцензійних умов у сфері вищої освіти щодо кількісних та якісних показників кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного, інформаційного забезпечення освітньої діяльності;

- визначення баз практик студентів, контроль та удосконалення практичної підготовки студентів.

Стандарт вищої освіти визначає такі вимоги до освітньої програми:

- 1) обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;

- 2) перелік компетентностей випускника;

- 3) нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- 4) форми атестації здобувачів вищої освіти;
- 5) вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти;
- 6) вимоги професійних стандартів (у разі їх наявності).

Освітні програми затверджуються ректором.

3.3. Доступ до вищої освіти, прийом, відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення

Стандарт (вимоги):

Заклади повинні послідовно застосувати визначені наперед та опубліковані інструкції, що охоплюють усі стадії «життєвого циклу» студента, наприклад, зарахування, досягнення та атестацію.

Прийом на навчання до Університету здійснюється на конкурсній основі відповідно до Умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів, затверджених центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

Відповідно до Умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів Вчена рада Університету затверджує Правила прийому до Університету, які оприлюднюються на офіційному веб-сайті Університету.

Прийом до аспірантури та докторантури регламентується окремим положенням Університету.

Переведення студентів з одного вищого закладу освіти до іншого незалежно від форми навчання, спеціальності здійснюється за згодою ректорів (директорів) обох вищих закладів освіти.

Переведення студентів, а також поновлення в число студентів осіб, які були відраховані з вищих закладів освіти, здійснюється, як правило, під час літніх або зимових канікул.

Переведення студентів на перший курс Університету забороняється.

Студент, який бажає перевестись до іншого закладу освіти, подає на ім'я ректора вищого закладу освіти, в якому він навчається, заяву про переведення і одержавши його письмову згоду, звертається з цією заявою до ректора (директора) того вищого закладу освіти, до якого він бажає перевестись.

При позитивному розгляді заяви і за умови ліквідації академічної різниці ректор (директор) вищого закладу освіти видає наказ, згідно з яким студент допускається до занять, а до закладу освіти, в якому він навчався раніше, направляє запит щодо одержання його особової справи.

Ректор (директор) вищого закладу освіти, в якому студент навчався раніше, отримавши запит, видає наказ про відрахування студента у зв'язку з його переведенням до іншого вищого закладу освіти і в тижневий термін передає особову справу студента на адресу вищого закладу освіти, від якого надійшов запит.

Ректор (директор) вищого закладу освіти, до якого переводиться студент, після одержання особової справи видає наказ про його зарахування.

Студент може бути відрахований з Університету: у зв'язку із завершенням навчання за відповідною освітньою (науковою) програмою; за власним бажанням; у зв'язку з переведенням до іншого вищого закладу освіти; за станом здоров'я на підставі висновку ЛКК; за академічну неуспішність; за порушення умов договору (контракту), укладеного між вищим навчальним закладом та особою, яка навчається, або фізичною (юридичною) особою, яка оплачує таке навчання; за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку Університету.

Поновлення до складу студентів здійснюється незалежно від тривалості перерви в навчанні, форми навчання і з врахуванням здатності претендента успішно виконувати графік навчального процесу.

Студенти, які навчались в неакредитованих недержавних вищих закладах освіти, не користуються правом поновлення до Університету.

Заява про переведення або поновлення повинна бути розглянута деканом/директором факультету/центру протягом двох тижнів, і заявникові повідомлені умови зарахування на навчання або причина відмови.

Порядок ліквідації академічної різниці встановлюється деканом/директором факультету/центру. Ліквідація академічної різниці здійснюється, як правило, до початку навчальних занять.

Поновлення студентів на перший курс вищих закладів освіти забороняється. Декан/директор факультету/центру має право поновити на другий курс студентів, які були виключені з першого курсу, за умови ліквідації ними академічної заборгованості до початку навчальних занять.

Студенту, який відрахований з Університету, видається академічна довідка. До особової справи студента вкладаються: копія академічної довідки, завірена деканом/директором залікова книжка, студентський квиток, учбова картка студента.

Відомості про вивчені предмети та складені заліки і екзамени вносяться до академічної довідки окремо за кожний семестр. Студенту, який навчався в декількох вищих закладах освіти, видається академічна довідка, до якої вносяться оцінки, одержані ним під час навчання в цих закладах освіти. В цьому випадку до академічної довідки перед переліком предметів, складених в Університеті, вносяться предмети, складені в інших вищих закладах освіти та вказується назва цих закладів освіти. Студентам, які вибули з першого курсу вищого закладу освіти і не склали екзаменів і заліків видається академічна довідка з записом, що студент заліків та екзаменів не складав.

3.4. Викладацький персонал

Стандарт (вимоги):

Заклади повинні переконатись у компетентності своїх викладачів. Вони повинні застосувати чесні і прозорі процеси щодо прийняття на роботу та розвитку персоналу.

Процедура відбору та призначення на посаду науково-педагогічних працівників визначається «Положенням про обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників університету».

Обрання на вакантні посади науково-педагогічних працівників проводиться за конкурсом. Оголошення про проведення конкурсу, терміни й

умови його проведення публікуються в засобах масової інформації.

Заяви щодо участі у конкурсі мають право подавати особи, які за своїми професійно-кваліфікаційними якостями відповідають вимогам, визначеним Законом України

«Про вищу освіту», та кваліфікаційним вимогам, установленим нормативно-правовими актами. На посади науково-педагогічних працівників обираються, зазвичай, особи, які мають наукові ступені або/та вчені звання.

Кандидатури претендентів на заміщення посад науково-педагогічних працівників обговорюються на засіданні кафедри в присутності претендентів. За результатами обговорення кафедра простою більшістю голосів присутніх ухвалює висновки щодо професійних якостей претендентів та відповідні рекомендації.

Висновки кафедри та відповідні рекомендації передаються на розгляд вченої ради факультету (інституту, центру).

Обрання на посади доцентів, старших викладачів, викладачів, асистентів проводиться на засіданнях вченої ради факультету (інституту, центру) таємним голосуванням.

Вчена рада факультету (інституту, центру) надає рекомендації Вченій раді університету щодо обрання на посади декана, завідувача кафедри і професора. Ухвалення рекомендацій проводиться на засіданні вченої ради факультету (інституту, центру) таємним голосуванням.

Висновки кафедри щодо професійних якостей претендентів, рекомендації вченої ради факультету (інституту, центру) стосовно обрання на посади декана, завідувача кафедри і професора передаються на розгляд Ученої ради університету.

Обрання науково-педагогічних працівників Ученою радою університету проводиться таємним голосуванням. Перед голосуванням оголошуються висновки кафедри і вченої ради факультету (інституту, центру). Обговорення проводиться в присутності претендентів.

Рішення Вченої ради університету про результати конкурсу затверджується наказом ректора, а вчених рад факультетів (інститутів, центрів)

– розпорядженням деканів факультетів (директорів інститутів, центрів). Проект наказу (розпорядження) готує вчений секретар університету (факультету, інституту, центру) після перевірки відповідності встановленим вимогам документів, що стосуються проведення конкурсу. Зазначені документи разом з витягом із протоколу засідання ради подаються до відділу кадрів. Рішення вченої ради є підставою для видання наказу ректора/проректора про прийняття на роботу.

Підвищення кваліфікації науково-педагогічних і наукових працівників

Метою підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних і наукових працівників університету є вдосконалення професійної підготовки шляхом поглиблення, розширення й оновлення професійних компетентностей.

Працівники університету підвищують кваліфікацію в Україні і за кордоном.

Університет забезпечує підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних і наукових працівників не рідше одного разу на п'ять років із збереженням середньої заробітної плати. Підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників і наукових працівників організовується та проводиться згідно з п'ятирічним планом-графіком, який затверджується Вченою радою університету та вводиться в дію наказом ректора.

Підвищення кваліфікації та стажування враховується при обранні на посади науково-педагогічних працівників.

Підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників здійснюється, зазвичай, у таких формах:

- довгострокове підвищення кваліфікації: курси, школи, стажування;
- короткострокове підвищення кваліфікації: семінари, семінари-практикуми, тренінги, конференції, вебінари, «круглі столи» тощо.

Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників щодо організації та володіння технологіями дистанційного навчання проводиться на курсах «Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі».

3.5. Навчальні ресурси і підтримка студентів

Стандарт (вимоги):

Заклади повинні мати відповідне фінансування для навчальної та викладацької діяльності, забезпечуючи адекватні та легкодоступні навчальні ресурси і підтримку студентів.

Забезпечення необхідними ресурсами освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти в університеті відповідає ліцензійним та акредитаційним вимогам.

Матеріально-технічна база університету пристосована для підготовки фахівців. Освітній процес здійснюється в навчальних корпусах, лабораторних корпусах і позаміських лабораторіях, на базах практик.

Проведення освітнього процесу належним чином забезпечено комп'ютерами. Заняття зі студентами проводяться в комп'ютерних класах за розкладом. В університеті створено умови для доступу до мережі Інтернет, в корпусах університету створено зони WiFi.

Освітній процес забезпечено навчальною, методичною та науковою літературою на паперових та електронних носіях завдяки фондам наукової бібліотеки, веб-ресурсам університету.

Підтримка здобувачів вищої освіти в університеті забезпечується розвиненою соціальною інфраструктурою, яка складається з:

- 8 гуртожитків для студентів;
- спортивних споруд;
- пунктів громадського харчування;

Оцінювання рівня забезпечення ресурсами освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом соціологічних опитувань студентів та студентського моніторингу освітнього процесу, проведення щорічного аналізу відповідними структурами.

За результатами аналізу рівня забезпечення ресурсами освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти в університеті здійснюються заходи з розширення та оновлення матеріально-технічної бази.

3.6 Інформаційний менеджмент

Стандарт (вимоги):

Заклади повинні забезпечити збір, аналіз і використання відповідної інформації для ефективного управління своїми програмами та іншою діяльністю.

Ефективному управлінню якістю освітньої діяльності в університеті сприяють корпоративна система.

Складовими корпоративної системи є бази даних з основних напрямів діяльності університету:

- формування контингенту здобувачів вищої освіти та організація освітнього процесу;
- формування навчального навантаження науково-педагогічного працівників;
- моніторингу та аналізу успішності студентів
- кадрове забезпечення освітньої та наукової діяльності;
- науково-дослідна діяльність;
- ресурсне забезпечення освітнього процесу та науково-дослідної роботи.

Інформаційні системи дозволяють забезпечити моніторинг якості діяльності університету та прийняття ефективних управлінських рішень щодо її покращення.

3.7. Публічна інформація

Стандарт (вимоги):

Заклади повинні публікувати зрозумілу, точну, об'єктивну, своєчасну та легкодоступну інформацію про свою діяльність, включаючи програми

Публічність інформації про діяльність університету забезпечується згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2015 р. № 166 «Деякі питання оприлюднення інформації про діяльність вищих навчальних закладів».

На офіційному сайті університету розміщуються:

- Статут Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова, Положення про організацію освітнього процесу в

Харківському національному університету міського господарства імені О.М. Бекетова.

– Положення Вченої ради університету, Положення про Наглядову раду, а також положення про структурні підрозділи університету.

– Рішення Вченої ради вищого навчального закладу про затвердження стратегії і перспективних напрямів розвитку освітньої, наукової та інноваційної діяльності.

– Положення про приймальну комісію.

– Колективний договір.

– Положення про первинну профспілкову організацію студентів Харківського національного університету імені О.М. Бекетова.

– Правила внутрішнього розпорядку для працівників і студентів Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова
Загальні аналітичні матеріали про діяльність університету, звіти ректора, річні звіти з різних напрямів діяльності, щорічні визначення рейтингів кафедр.

– Положення про академічну мобільність студентів

– Положення про розклад навчальних занять

– Положення про науково-технічну раду

– Норми часу для планування і обліку навчальної, методичної, наукової, організаційної та виховної роботи науково-педагогічних працівників

– Положення про організацію дистанційного навчання

– Положення про навчальний дистанційний курс

– Положення про банк атестованих дистанційних курсів

– Положення про атестацію дистанційних курсів

– Положення про комітет з конкурсних торгів

– Положення про планово-фінансовий відділ.

– Положення про аспірантуру та докторантуру

– Положення про науково-дослідну частину

– Положення Про студентське самоврядування

Інформація з кадрових питань: склад керівних органів університету,

перелік вакантних посад, призначення на які здійснюється на конкурсних засадах, штатний розпис на поточний рік.

Інформація та документи, пов'язані з організацією освітнього процесу: перелік спеціальностей та спеціалізацій, за якими проводиться підготовка фахівців, освітні (освітньо- професійні, освітньо-наукові) програми, Положення про планування роботи, звітування й оцінювання науково-педагогічних працівників, відомості про аспірантуру та докторантуру.

Інформація для вступників: перелік спеціальностей та спеціалізацій, на які оголошено прийом, розмір плати за навчання та за надання додаткових освітніх послуг.

Інформація для студентів: відомості про діяльність студентського самоврядування, участь студентів у конкурсах і олімпіадах, організацію студентського дозвілля, зразки документів.

Інформація про наукову діяльність університету: напрями наукової діяльності і наукові проекти; конференції, семінари, конкурси та виставки, що проводяться в університеті; наукові видання, спеціалізовані вчені ради, діяльність Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених.

Інформація щодо фінансової діяльності університету: кошторис університету на кожний рік та зміни до нього, річний фінансовий звіт з урахуванням інформації про надходження та використання коштів, інформація про використання коштів у розрізі програм, інформація щодо проведення тендерних процедур.

Інформація про участь університету в національних і міжнародних рейтингах вищих навчальних закладів.

Результати щорічного оцінювання (рейтинги) здобувачів вищої освіти, науково- педагогічних і наукових працівників.

Інформація, що підлягає оприлюдненню на офіційному сайті університету і факультетів, систематично оновлюється.

3.8. Поточний моніторинг і періодичний перегляд програм

Стандарт (вимоги):

Заклади повинні проводити моніторинг і періодичний перегляд програм, щоб гарантувати, що вони досягають встановлених для них цілей і відповідають потребам студентів і суспільства. Ці перегляди повинні вести до безперервного вдосконалення програми. Про будь-які дії, заплановані або вжиті як результат перегляду, слід інформувати всі зацікавлені сторони.

3.8.1. Загальні положення

Виходячи з концепції особистісно - орієнтованого навчання, організація навчально-виховного процесу здійснюється на таких засадах, які дозволяють майбутньому фахівцеві виявити себе активним суб'єктом навчальної майбутньої професійної діяльності, який спроможний до визначення особистісних цілей аналітичної діяльності й засобів їх досягнення, а також вибору ролі для себе серед інших суб'єктів.

З оглядам на це, вважається, що при перевірці результатів навчання необхідно враховувати такі важливі аспекти:

- 1) розробка методів спостереження за аналітичною діяльністю студентів;
- 2) залучення студентів до процесу власної відповідальності;
- 3) усвідомлення рівня власних успіхів, необхідності в подальшому зростанні та здатності щодо укладання планів для поліпшення власної роботи;
- 4) раціональне співіснування нових підходів до оцінювання з традиційними способами;
- 5) використання індивідуальних норм при оцінюванні студентів, тобто їх досягнення розглядаються у зіставленні з попередніми досягненнями;
- 6) оцінювання викладачем різних форм співробітництва й взаємодопомоги, що виникають за ініціативи студентів;

Відповідальність за організацію та ефективність контролю якості навчального процесу і його кінцевий результат несуть ректорат, деканати факультетів, а з конкретних дисциплін – кафедри. Завдання полягає в тому, щоб постійно удосконалювати форми и методи контролю.

Система контролю повинна задовольняти вимогам:

- максимальної об'єктивності;
- ідентичності вимог проведення контролю у групах, які порівнюються;
- одночасність контролю;
- додержання максимальної коректності й доброзичливості при контролі;
- оцінювання результатів за єдиними критеріями;

3.8.2. Види й рівні контролю

До основних видів контролю в навчальному процесі відносять: початковий, поточний, рубіжний і підсумковий.

1. Початковий контроль проводиться перед викладанням нового курсу з метою визначення рівня підготовки студентів до його вивчення.

2. Поточний контроль проводиться з метою виявлення якості навчального процесу та його результатів у міжсесійний період шляхом заліку кредитних модулів навчальної дисципліни. Здійснюється у формі письмового контролю, усного опитування на практичних заняттях, написання творчих, дослідницьких робіт, проведення модульного контролю шляхом тестування.

3. Рубіжний контроль з погляду змістової діяльності кафедри перш за все відображається в реалізації модульно-рейтингового контролю, як контролю знань студентів, як - що навчальна дисципліна вивчається протягом двох, або більше семестрів і згідно навчального плану не передбачені ні які форми підсумкового контролю.

4. Підсумковий контроль проводиться з метою виявлення та оцінки результатів навчання в цілому або окремих його етапів для своєчасного коригування процесу навчання з метою підвищення якості підготовки спеціалістів протягом всього періоду навчання.

Результати цього виду контролю не придатні для об'єктивного порівняння діяльності студентів і викладачів, тому що рівень знань студентів оцінює сам викладач за білетами або тестовими завданнями, які розроблені для даної категорії студентів.

На рівні викладача можуть бути застосовані такі форми контролю:

- усний контроль,
- письмовий контроль (тести, контрольні завдання),
- контроль з використанням комп'ютерних технологій,
- змішаний контроль (комбінований).

Форми контролю визначаються викладачем в робочій програмі початкової дисципліни, залежно від мети й часу контролю.

Результати поточного й підсумкового реєструють у накопичувальній заліково – екзаменаційній відомості. За результатами семестрового контролю здійснюється допуск до продовження навчання у наступному семестрі.

Кафедральний рівень контролю здійснюється з метою виявлення повноти і якості виконання робочої програми викладачами, оцінки якості засвоєння навчальної інформації студентами. Для досягнення цієї мети кафедра проводить поточний і підсумковий контроль.

Підсумковий кафедральний контроль проводиться в період екзаменаційної сесії. З метою порівняння якості навчання на аналогічних кафедрах даного та інших вузів, він може здійснюватися опорними (базовими) кафедрами й предметними науково-методичними комісіями.

Підсумковий контроль проводять вибірково(по 2-3 навчальні групи на кожній кафедрі) силами викладачів кафедр на інших потоках. Контроль на опорних (базових) кафедрах може виконуватися викладачами ідентичних кафедр інших вузів (перехресно), за домовленістю.

- Внутрішній підсумковий контроль ректорату проводиться в період екзаменаційної сесії з метою виявлення кінцевих результатів ланки « викладач – група студентів » на виявлення закінченого етапу навчання.

- Зовнішній підсумковий контроль ректорат проводить для оцінки відповідності рівня підготовки спеціалістів у цілому вимогам, які пред'являються до них у сфері їх майбутньої діяльності відповідно до рівня розвитку науки й техніки.

Контроль може бути тільки вибірковою і проводиться методом анкетування.

Підсумки зовнішнього підсумкового контролю використовується для корегування навчальних планів і програм підготовки спеціалістів в вузах.

Контроль результатів навчання студентів може передувати контролю якості викладання або проводитися після нього.

Поточний ректорський контроль знань здійснюється при проведенні письмових контрольних робіт. Для забезпечення співвідношення результатів діяльності викладачів бажано охопити контролем 4-5 викладачів на одній кафедрі або на споріднених кафедрах.

Цей вид контролю організовується на рівні ректора, а безпосередніми виконавцями є декани й завідувачі кафедр.

3.9. Студентські органи самоврядування в системі якості освіти

1. Студентське самоврядування ХНУМГ імені О. М. Бекетова скеровує діяльність студентської громади університету та гармонійний розвиток особистості члена студентської громади, ефективне навчання та професійну підготовку, формування навичок майбутнього організатора та керівника, фізичне та моральне загартування, виховання активної громадської позиції.

2. Студентське самоврядування ХНУМГ імені О. М. Бекетова здійснюють студенти університету на підставі Конституції України, Закону України «Про вищу освіту», інших законів України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України та Міністерства освіти і науки України, інших органів державної влади й органів місцевого самоврядування України, Статуту Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова та цього Положення, яке набирає чинності з моменту його затвердження на конференції студентів ХНУМГ імені О. М. Бекетова. Органи студентського самоврядування у своїй діяльності покладаються на допомогу й підтримку адміністрації університету та первинної профспілкової організації студентів ХНУМГ імені О. М. Бекетова, зокрема у вирішенні питань забезпечення приміщеннями, обладнанням, документацією та ін.

3. Студентське самоврядування ХНУМГ імені О. М. Бекетова здійснює повноваження на таких засадах:

- 1) верховенства права;
- 2) неупередженості;
- 3) демократичності;
- 4) гласності;
- 5) виборності;
- 6) незалежності;
- 7) рівноправності членів студентської громади;
- 8) добровільності вступу до студентських органів самоврядування та виходу з них;
- 9) підзвітності та відповідальності органів самоврядування перед студентською громадою;

4. Основними завданнями органів студентського самоврядування ХНУМГ ім. О. М. Бекетова є:

- співпраця з ректоратом університету на рівні консультативно дорадчого органу ;
- забезпечення і захист прав та інтересів студентів, зокрема стосовно організації навчального процесу;
- забезпечення виконання студентами своїх обов'язків;
- сприяння навчальній, науковій та творчій діяльності студентів;
- створення різноманітних студентських гуртків, товариств, об'єднань, клубів за інтересами;
- організація співробітництва із студентами інших навчальних закладів і молодіжними організаціями;
- сприяння створенню відповідних умов для проживання в гуртожитку й відпочинку студентів забезпечення інформаційної, правової, психологічної й іншої допомоги студентам, інші завдання, що не суперечать законодавству України, Статуту Університету та цьому Положенню.

**3.10. Системи запобігання та виявлення академічного плагіату у
наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів
вищої освіти**

1. Заходи із запобігання і виявлення плагиату здійснюються у відповідності до «ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПОРЯДОК ПЕРЕВІРКИ ТЕКСТОВИХ ДОКУМЕНТІВ – ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ СТУДЕНТІВ, ДИПЛОМНИХ, МАГІСТЕРСЬКИХ РОБІТ, НАУКОВИХ ПУБЛІКАЦІЙ, НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ ВИДАНЬ НА НАЯВНІСТЬ ПЛАГІАТУ Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова».

2. Дане положення визначає порядок проведення перевірки текстових документів які готуються студентами і співробітниками кафедри на наявність плагиату, вводиться з метою розвитку системи контролю якості освітнього процесу та виконання науково-дослідних робіт.

3. Рекомендовані показники оригінальності навчальних робіт такі:

- понад 80% – текст вважається оригінальним;
- від 60% до 80% – оригінальність задовільна, слід пересвідчитись у наявності посилань для цитованих фрагментів;
- від 40% до 60% – матеріал може бути прийнятим до розгляду. Необхідно перевірити на наявність посилань на першоджерела для цитованих фрагментів. Відповідальна особа (викладач, який приймає завдання, відповідальна особа на кафедрі) приймає рішення про необхідність його доопрацювання;
- менше 40% – матеріал до розгляду не приймається.

Рекомендовані показники оригінальності наукових робіт такі:

- понад 90% – текст вважається оригінальним;
- від 80% до 90% – оригінальність задовільна, слід пересвідчитись у наявності посилань для цитованих фрагментів;
- від 60% до 80% – матеріал може бути прийнятим до розгляду після доопрацювання та перевірки наявності посилань для цитованих фрагментів;
- менше 60% – матеріал до розгляду не приймається.

4. Перевірка індивідуальних завдань, дипломних, магістерських робіт, наукових публікацій, інших наукових робіт студентів; наукових публікацій, навчально-методичних видань (підручників, посібників, рекомендацій, вказівок та інших документів) які готуються співробітниками здійснюється самостійно авторами з підготовкою звіту за встановленою формою.

5. Студенти при здачі індивідуальних завдань, дипломних, магістерських робіт, наукових публікацій, інших наукових робіт студентів подають на кафедри (викладачу, який приймає завдання у рамках поточного або підсумкового контролю; керівнику дипломної, магістерської роботи) разом із роботою її електронну версію і звіт про самоперевірку на плагіат за допомогою комп'ютерної програми «Антиплагіат» із зазначенням автора, назви роботи і викладача (наукового керівника). Науковий керівник (викладач, який приймає завдання у рамках поточного або підсумкового контролю) передає електронну версію роботи і звіт про самоперевірку на плагіат на кафедру (для навчальних робіт – особі, відповідальній за методичне забезпечення кафедри, для наукових робіт – особі, відповідальній за наукову роботу кафедри).

У звіті про самоперевірку на плагіат, за формою, що додається до цього Положення, напроти кожного пункту посилання на джерело запозичення і його питомої ваги автор наводить коментарі щодо правомірності запозичень.

6. Науково-педагогічні працівники при здачі наукових публікацій, навчальної літератури, навчально-методичних видань та засобів навчання подають на кафедру (навчально-методичні видання – особі, відповідальній за методичне забезпечення кафедри, наукові видання – особі, відповідальній за наукову роботу кафедри) разом із роботою її електронну версію і звіт про самоперевірку на плагіат за допомогою комп'ютерних програм «Антиплагіат» із зазначенням автора, назви роботи і рецензента.

У звіті про самоперевірку на плагіат, за формою, що додається до цього Положення, напроти кожного пункту посилання на джерело запозичення і його питомої ваги автор наводить коментарі щодо правомірності запозичень.

3.11. Імідж та участь університету в світовому та національному рейтинговому оцінюванні діяльності

Стратегічними напрямками в створенні іміджу університету є:

- спрямування зусиль на створення корпоративного духу серед студентів та викладачів: спільні масштабні акції, традиції, вивчення та презентація історії університету;

- акцентування на конкурентних перевагах університету та забезпечення впізнаваності бренду університету;
- PR досягнень студентів та професорсько-викладацького складу Університету.

Університет бере участь у національних і міжнародних дослідженнях з визначення рейтингів університетів. Метою участі в рейтингах є порівняння діяльності університету з роботою провідних університетів світу та України для визначення заходів із підвищення якості підготовки фахівців з вищою освітою та наукових кадрів.

Університет бере участь у «Ranking Web of Universities». «Топ-200 Україна», консолідований рейтинг ВУЗів України, рейтинг університетів за показниками Scopus, бібліометрика української науки від Google Scholar та інших.